

ΑΘΗΝΑ:

Χαρ. Τρικούπη 51 & Βαλτετσίου
106 81 Αθήνα
τηλ.: 210 38 98 000
fax: 210 38 98 079
e-mail: kethi@kethi.gr

Έδρα: Μουσαίου 2, Πλάκα
105 55 Αθήνα

ΒΟΛΟΣ:

Αναλήψεως 170, 382 21 Βόλος
τηλ.: 24210 78 218-9
fax: 24210 78 219
e-mail: info@volos.kethi.gr

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ:

Συγγρού 30, 546 30 Θεσσαλονίκη
τηλ.: 2310 517 959, 523 511
fax: 2310 524 071
e-mail: info@thes.kethi.gr

ΗΡΑΚΛΕΙΟ:

Θησέως 18Α, 71 201 Ηράκλειο
Κρήτης
τηλ.: 2810 341 387, 333 202
fax: 2810 343 778
e-mail: info@iraklio.kethi.gr

ΚΑΛΑΜΑΤΑ:

Ψάλτη 1, 241 00 Καλαμάτα
τηλ: 27210 99380
fax: 27210 88382
e-mail: info_syy@kalamata.kethi.gr

ΚΟΜΟΤΗΝΗ:

Στίλπωνος Κυριακίδη 15
691 00 Κομοτηνή
τηλ: 25310 84589
fax: 25310 84589
e-mail: syy_komotini@otenet.gr

ΠΑΤΡΑ:

Κανακάρη 101B, 262 21 Πάτρα
τηλ.: 2610 620 059
fax: 2610 620 803
e-mail: info@patra.kethi.gr

ΠΡΕΒΕΖΑ:

Λάρδου Βύρωνα 5
481 00 Πρέβεζα
τηλ: 26820 89217
fax: 26820 89214
e-mail: syy@preveza.kethi.gr

web site: www.kethi.gr

**ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ
ΓΙΑ ΜΕΤΑΝΑΣΤΡΙΕΣ**

Το φυλλάδιο αυτό βασίζεται στην έκδοση του Κ.Ε.Θ.Ι.: K. Βαρσάμης, N. Μοσχοβάκου, A. Μπαγινέτα, M.I. Παρασκευά (2008), «Οδηγός για Μετανάστριες: δικαιώματα και υποχρεώσεις», και απευθύνεται σε μετανάστριες.

Επιλογή και επιμέλεια κειμένων: Παναγιώτα Καραφώτη, Αγγελική Μαστροκώστα

Συντονισμός έκδοσης: Γεωργία Κορέλλα

Διορθώσεις: Ματίνα Παπαγιαννοπούλου

Σχεδιασμός - Παραγωγή: B. & E. Μπαμπάης ΕΠΕ

Απαγορεύεται η αναπαραγωγή οποιουδήποτε τμήματος αυτού του εντύπου, που καλύπτεται από δικαιώματα (copyright), ή η χρήση του σε οποιαδήποτε μορφή, χωρίς τη γραπτή άδεια του Κέντρου Ερευνών για Θέματα Ισότητας (Κ.Ε.Θ.Ι.)

Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας

Χαρ. Τρικούπη 51 & Βαλτετσίου, 106 81 Αθήνα

Τηλ.: 210 3898000, fax: 210 3898079

E-mail: kethi@kethi.gr

www.kethi.gr

**ΠΡΟΛΟΓΟΣ
ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΚΑΘΗΓΗΤΗ ΠΡΟΚΟΠΗ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΥ**

Η προώθηση και ενίσχυση της ουσιαστικής συμμετοχής της γυναικάς στην κοινωνική και οικονομική ζωή της Χώρας είναι αναγκαίος όρος για τον πλήρη σεβασμό των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και την ενδυνάμωση της κοινωνικής συνοχής αλλά και κρίσιμος παράγοντας ανάπτυξης και προόδου. Για τον σκοπό αυτόν το Υπουργείο Εσωτερικών, ιδίως μέσω της Γενικής Γραμματείας Ισότητας, εφαρμόζει ολοκληρωμένη στρατηγική πραγματικής διασφάλισης ίσων ευκαιριών για γυναίκες και άνδρες, λαμβάνοντας ειδική μέριμνα για εκείνες τις ομάδες γυναικών, οι οποίες χρειάζονται πρόσθετη υποστήριξη, όπως είναι οι μετανάστριες.

Στην προσπάθεια αυτή εντάσσεται και το παρόν φυλλάδιο, με το οποίο προσπαθούμε να διευκολύνουμε τη νόμιμη παραμονή και την ομαλή και γρήγορη κοινωνική ένταξη της μετανάστριας, παρέχοντας σε αυτήν και την οικογένειά της χρήσιμες πληροφορίες αναφορικά με όλους τους κρίσιμους τομείς της καθημερινότητας.

Πιστεύουμε ότι και αυτό το εύχροντο και απλά γραμμένο, με τη μορφή ερωτήσεων και απαντήσεων, φυλλάδιο θ' αποτελέσει χρήσιμο εργαλείο για τη μετανάστρια, δίνοντας λύσεις σε απλά καθημερινά της προβλήματα. Γιατί η Χώρα μας είναι φιλόξενος προορισμός για όσους αναζητούν εστία υπό όρους νομιμότητας, εγγυάται πλήρως τα Δικαιώματα του Ανθρώπου και αντιμετωπίζει αποτελεσματικά κάθε μορφή κοινωνικού αποκλεισμού και άνισης μεταχείρισης, όπως ταιριάζει στη Δημοκρατία της, στις παραδοσιακές της αξίες και στον πολιτισμό της.

Ο Υπουργός

Καθηγητής Προκόπης Παυλόπουλος

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ **ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΣΟΥΜΑΝΗ**

Η αποφυγή των διακρίσεων με βάση την εθνικότητα, τη φυλή, το φύλο, την θρησκεία ή άλλα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, συνιστά βασικό δείκτη πολιτισμού μιας κοινωνίας. Η εξάλειψη των προκαταλήψεων έναντι του διαφορετικού προσδιορίζει με σαφήνεια την ποιότητα της δημοκρατίας και κατοχυρώνει την έννοια του κράτους δικαίου.

Η Ελλάδα, τα τελευταία χρόνια μετατράπηκε ταχύτατα από χώρα αποστολής σε χώρα υποδοχής μεταναστών.

Σε αυτή την νέα πραγματικότητα, αποτελεί μονόδρομο, αλλά και ευκαιρία, η λειτουργία μας ως πολυπολιτισμικής κοινωνίας. Η κοινωνική και οικονομική ένταξη των μεταναστών, συμβάλλει καθοριστικά στην ανάπτυξη, την ευημερία της χώρας και στην κατάκτηση της κοινωνική της συνοχής. Στο πλαίσιο αυτό, οι γυναίκες μετανάστριες αποτελούν ένα ισχυρό δυναμικό του τόπου μας που, ωστόσο, αντιμετωπίζει πολλαπλές διακρίσεις και προβλήματα ενσωμάτωσης, με την ιδιαίτερη ταυτότητα που φέρει λόγω καταγωγής, όσο και λόγω φύλου.

Η Γενική Γραμματεία Ισότητας στο πλαίσιο του τετραετούς προγράμματος 2004-2008 για την Ισότητα υλοποιεί δέσμη δράσεων για τη στήριξη των μεταναστριών, τόσο στον τομέα της απασχόλησης, όσο και της κοινωνικής τους υποστήριξης.

Ο «Οδηγός για τις Μετανάστριες» που κρατάτε στα χέρια σας, συνιστά ένα εύχρηστο εργαλείο για την παροχή χρήσιμων πληροφοριών και αποτελεί ένα μικρό δείγμα της φροντίδας μας. Παρέχει έγκυρη ενημέρωση για τις προϋποθέσεις νόμιμης εισόδου και διαμονής στην Ελλάδα, τις δυνατότητες εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας, την επαγγελματική συμβουλευτική κατάρτιση και απασχόληση, τις παροχές υγείας, ενώ ιδιαίτερη αναφορά γίνεται στις υπηρεσίες υγείας και κοινωνικής πρόνοιας που παρέχονται τόσο από το κράτος όσο και από Μ.Κ.Ο. και εθελοντικές οργανώσεις.

Οι παρεμβάσεις μας για την ενίσχυση των γυναικών μεταναστριών θα συνεχισθούν και την επόμενη προγραμματική περίοδο. Η καταπολέμηση των διακρίσεων, η κοινωνική ένταξη, καθώς και η βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης ευπαθών ομάδων γυναικών σε όλη τη χώρα αποτελούν προτεραιότητά μας.

Η Γενική Γραμματέας Ισότητας

Ευγενία Τσουμάνη

**ΠΡΟΛΟΓΟΣ
ΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ Δ.Σ. ΤΟΥ Κ.Ε.Θ.Ι.
ΕΛΕΝΑΣ ΖΕΝΑΚΟΥ**

Αγαπητές φίλες,

Ο μικρός αυτός οδηγός επιδιώκει να σας βοηθήσει στην προσπάθειά σας να μάθετε και στη συνέχεια να ασκήσετε τα βασικότερα δικαιώματά σας και να εκπληρώσετε τις σημαντικότερες υποχρεώσεις σας στην Ελλάδα.

Ο μικρός αυτός οδηγός, ο οποίος αποτελεί περίληψη ενός πιο ολοκληρωμένου κειμένου, απαντά στις συχνότερες και αμεσότερες ερωτήσεις σας και καταγράφει τους φορείς προς τους οποίους μπορείτε να απευθυνθείτε για να εξυπηρετηθείτε και για να πάρετε περισσότερες και ειδικότερες πληροφορίες.

Ακόμα, ο οδηγός αυτός, σας καλεί να περάσετε από το Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας (Κ.Ε.Θ.Ι.) είτε στην Αθήνα, είτε σε μία από τις εππά άλλες πόλεις όπου υπάρχουν γραφεία μας, ώστε να γνωρίσετε τις δραστηριότητές μας, να συμβουλευτείτε τους/τις συμβούλους μας και να λάβετε τις υπηρεσίες που προσφέρουμε για την επαγγελματική, ψυχολογική και προσωπική υποστήριξή σας.

Το Κ.Ε.Θ.Ι., φορέας εποπτευόμενος από τη Γενική Γραμματεία Ισότητας του Υπουργείου Εσωτερικών, στοχεύει στην εξάλειψη των διακρίσεων με βάση το φύλο. Υλοποιεί δράσεις για τη βελτίωση της θέσης των γυναικών γενικότερα και των μεταναστριών ειδικότερα στην ελληνική κοινωνία (π.χ. έρευνες, δικτύωση, ευαισθητοποίηση και πληροφόρηση). Παρέχει δωρεάν συμβουλευτικές υπηρεσίες στις μετανάστριες για θέματα κοινωνικής ένταξης, απασχόλησης και ανάπτυξης επιχειρηματικής δραστηριότητας. Κύριος στόχος μας αναφορικά με τον τομέα της μετανάστευσης, είναι η διασφάλιση των θεμελιωδών δικαιωμάτων των μεταναστριών, καθώς και η ανάπτυξη μιας κουλτούρας που να σέβεται και να προστατεύει την πολυπολιτισμικότητα και τη διαφορετικότητα.

Ελπίζουμε η προσπάθειά μας αυτή να συνδράμει στην ευκολότερη και ταχύτερη ενσωμάτωσή σας στην τοπική κοινωνία, η οποία έχει ήδη καταστεί με τη δική σας ενεργό παρουσία, πλουσιότερη και πληρέστερη.

Η Πρόεδρος του Δ.Σ. του Κ.Ε.Θ.Ι.

Έλενα Ζενάκου

Ποιες είναι οι γενικές προϋποθέσεις για τη νόμιμη είσοδο και διαμονή μου στην Ελλάδα;

Αν είστε υπήκοος τρίτης χώρας που ήρθατε νόμιμα στην Ελλάδα, για να αποκτήσετε δικαίωμα διαμονής θα πρέπει:

- Να έχετε διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο, το οποίο να είναι σε ισχύ και να αναγνωρίζεται από διεθνείς συμβάσεις.
- Να μην αποτελείτε κίνδυνο για τη δημόσια τάξη και ασφάλεια.
- Να μην αποτελείτε κίνδυνο για τη δημόσια υγεία, δηλαδή να μην πάσχετε από ασθένειες που προβλέπονται από την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας ή από άλλα λοιμώδη, μεταδοτικά ή παρασιτικά νοσήματα, τα οποία επιβάλλουν τη λήψη μέτρων για την προστασία της δημόσιας υγείας.
- Να έχετε ολική ασφάλιση ασθένειας για τους κινδύνους που καλύπτονται και για τους/τις Έλληνες/-ίδες.
- Να έχετε χρήματα, ώστε αν χρειαστεί να επιστρέψετε στη χώρα σας, να γίνει με δική σας δαπάνη.

Η θεώρηση εισόδου σας στην Ελλάδα δίνεται από το ελληνικό προξενείο της χώρας σας και ισχύει για τρεις (3) μήνες.

Πώς μπορώ να πάρω άδεια διαμονής και να την ανανεώσω αν χρειαστεί;

Για να αποκτήσετε άδεια διαμονής, χρειάζεται να καταθέσετε στον Δήμο ή την Κοινότητα που μένετε ή στη Δ/νση Μεταναστευτικής Πολιτικής του Υπουργείου Εσωτερικών, για τις κατηγορίες αδειών διαμονής που εκδίδονται από αυτό, τα ακόλουθα:

- Θεώρηση εισόδου στην Ελλάδα.
- Δύο (2) έντυπα αίτησης που θα τα λάβετε από την αρμόδια υπηρεσία του Δήμου ή της Κοινότητας του τόπου κατοικίας σας ή από τη Δ/νση Μεταναστευτικής Πολιτικής του ΥΠ.ΕΣ.
- Τρεις (3) έγχρωμες πρόσφατες φωτογραφίες.
- Φωτοτυπία του διαβατηρίου σας ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου αναγνωρισμένου από τη χώρα μας με τη θεώρηση εισόδου.¹
- Πιστοποιητικό υγείας από Ελληνικό δημόσιο νοσοκομείο.
- Παράβολο με τη μορφή αποδεικτικού διπλοτύπου τύπου Β' από την αρμόδια για την παραλαβή της αίτησης υπηρεσία.
- Επιπλέον δικαιολογητικά ανάλογα με την ειδική κατη-

1. Επισημαίνεται ότι κάθε επίσημο έγγραφο που προέρχεται από τη χώρα σας, θα πρέπει να είναι με λατινικούς χαρακτήρες, αλλώς θα πρέπει να είναι επίσημα μεταφρασμένο στην ελληνική γλώσσα. Αυτό ισχύει σε οποιαδήποτε περίπτωση υποβολής δικαιολογητικών σε δημόσια υπηρεσία.

Μπορούν τα μέλη της οικογένειάς μου να πάρουν άδεια διαμονής;

γορία της άδειας διαμονής που ζητάτε.

Με τα παραπάνω δικαιολογητικά η αρμόδια Διεύθυνση του ΥΠ.ΕΣ., καθώς και οι Δήμοι και οι Κοινότητες σας δίνουν βεβαίωση κατάθεσης, η οποία πιστοποιεί ότι μένετε νόμιμα στην Ελλάδα, μέχρι η Διοίκηση να αποφασίσει τελικά αν θα σας δώσει άδεια διαμονής.

Για τα μέλη οικογένειας Ελλήνων ή πολιτών ΕΕ δεν απαιτείται η κατάθεση πιστοποιητικού υγείας και παραβόλου. Επίσης δεν απαιτείται η καταβολή παραβόλου για όλα τα ανήλικα παιδιά.

Για να ανανεώσετε την άδεια διαμονής σας, χρειάζεται να καταθέσετε στον Δήμο ή την Κοινότητα που μένετε όλα τα παραπάνω έγγραφα, εκτός από το πιστοποιητικό υγείας, και επιπλέον ένα επικυρωμένο αντίγραφο προηγούμενης άδειας διαμονής σας.

Μπορείτε να ζητήσετε έγκριση χορήγησης θεώρησης εισόδου για οικογενειακή επανένωση για το σύζυγο και τα ανήλικα τέκνα σας που διαμένουν εκτός της ελληνικής επικράτειας, εφόσον κατοικείτε νόμιμα στην Ελλάδα για διάστημα δύο (2) ετών, διαθέτετε κατάλυμα ικανό να καλύψει τις ανάγκες της οικογένειάς σας, διαθέτετε ετήσιο προσωπικό εισόδημα σταθερό και τακτικό, επαρκές για τις ανάγκες της οικογένειάς σας χωρίς προσφυγή στο σύστημα κοινωνικής αρωγής της Χώρας και διαθέτετε πλήρη ασφάλιση ασθενείας ως προς το σύνολο των κινδύνων που καλύπτονται για τις αντίστοιχες κατηγορίες εργαζομένων ημεδαπών, η οποία να μπορεί να καλύψει και τα μέλη της οικογένειάς σας.

Η διαδικασία της οικογενειακής επανένωσης ολοκληρώνεται σε εννέα (9) μήνες από όταν υποβάλλετε την αίτηση με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις η διαδικασία μπορεί να ολοκληρωθεί το αργότερο σε δώδεκα (12) μήνες.

Αν αποκτήσετε παιδί κατά τη διάρκεια της διαμονής σας στην Ελλάδα, αυτό καλύπτεται από την άδεια διαμονής του συντηρούντος μέχρις ότου υποβάλλετε αίτηση για τη χορήγηση άδειας διαμονής σε αυτό. Η σχετική αίτηση πρέπει να υποβληθεί στο Δήμο ή την Κοινότητα που διαμένετε μέσα σε δύο (2) χρόνια από τη γέννησή του. Αν η αίτηση υποβληθεί μετεγγανέστερα επιβάλλεται σχετικό πρόστιμο.

Πώς μπορώ να πάρω άδεια εργασίας;

Η ενιαία άδεια διαμονής για μισθωτή εργασία εκδίδεται από τα **Τμήματα Αλλοδαπών και Μετανάστευσης των Περιφερειών**.

> Για να αποκτήσετε άδεια διαμονής για απασχόληση με σχέση εξαρτημένης εργασίας χρειάζονται τα ακόλουθα:

- Αίτηση από το Δήμο ή την Κοινότητά σας.
- Τρεις (3) έγχρωμες φωτογραφίες.
- Φωτοτυπία του διαβατηρίου σας.
- Θεώρηση εισόδου που να ισχύει.
- Παράβολο με τη μορφή αποδεικτικού διπλοτύπου τύπου Β' από την αρμόδια για την παραλαβή της αίτησης υπηρεσία.
- Πιστοποιητικό υγείας από ελληνικό δημόσιο νοσοκομείο.
- Βεβαίωση ασφαλιστικού φορέα που να δείχνει ότι έχετε υποβάλει αίτηση για ασφάλιση.
- Επικυρωμένη φωτοτυπία της σύμβασης εξαρτημένης εργασίας με θεωρημένη την υπογραφή του/της εργοδότη/-τριας που να δείχνει ότι η αμοιβή σας είναι ίση τουλάχιστον με τις μηνιαίες αποδοχές του ανειδίκευτου εργάτη (με βάση την τελευταία Εθνική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας), καθώς και το διάστημα απασχόλησής σας.

Η άδεια εργασίας για παροχή εξαρτημένης εργασίας ισχύει για ένα (1) χρόνο και ανανεώνεται κάθε φορά για ακόμη δύο (2) χρόνια.

Ειδικά για την περίπτωση απασχόλησης ατόμων σε γεωργικές εργασίες, οικοδόμων, αποκλειστικών νοσοκόμων και προσωπικού εργαζομένου κατ οίκον, με σχέση εξηρητημένης εργασίας σε περισσότερους του ενός μη σταθερούς εργοδότες, δεν απαιτείται προσκόμιση σύμβασης εργασίας.

Η αρχική άδεια διαμονής για παροχή εξαρτημένης εργασίας ισχύει για ένα (1) χρόνο και ανανεώνεται κάθε φορά για δύο (2) χρόνια.

> Για να ανανεώσετε την άδεια διαμονής σας, ώστε να εργαστείτε ως ελεύθερη επαγγελματίας, μπορείτε να ζητήσετε αλλαγή κατηγορίας στο Δήμο ή την Κοινότητα για την παροχή υπηρεσιών ή έργου κατά το χρόνο ανανέωσης της άδειάς σας.

> Για να λάβετε άδεια διαμονής για άσκηση ανεξάρτητης επιχειρηματικής δραστηριότητας, χρειάζεται να καταθέσετε αίτηση στο Ελληνικό Προξενείο της χώρας όπου μένετε.

Επίσης, να καταθέσετε οικονομοτεχνική μελέτη για την άσκηση της συγκεκριμένης δραστηριότητας και να αποδείξετε ότι έχετε επαρκή χρήματα², κατατεθειμένα σε αναγνωρισμένη Τράπεζα στο όνομά σας και τα οποία σκοπεύετε να επενδύσετε στην Ελλάδα.

Πού μπορώ να αναζητήσω ευκαιρίες απασχόλησης;

Ο **Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.)**, με σκοπό την ένταξη στην αγορά εργασίας ατόμων από κοινωνικά ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού, υλοποιεί:

- Προγράμματα Επιδοτούμενης Απασχόλησης ατόμων που προέρχονται από ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού.
- Προγράμματα Επιχορήγησης Νέων Ελεύθερων Επαγγελματιών για τη δημιουργία επιχείρησης.

Πώς μπορώ να συμμετάσχω σε αυτά τα Προγράμματα;

Στα παραπάνω Προγράμματα εντάσσονται και οι μετανάστριες με τη βασική προϋπόθεση να έχετε παρακολουθήσει:

- Πρόγραμμα κατάρτισης πιστοποιημένου IEK Συνεχιζόμενης Κατάρτισης, ή
- Πρόγραμμα προκατάρτισης από πιστοποιημένο IEK (εκμάθηση ελληνικής γλώσσας), ή
- Πρόγραμμα παροχής συνοδευτικών υποστηρικτικών υπηρεσιών από αντίστοιχο πιστοποιημένο φορέα παροχής τέτοιων υπηρεσιών.

Και επιπλέον απαιτείται οπωσδήποτε:

- Να έχετε άδεια διαμονής και εργασίας.
- Να έχετε πιστοποιητικό από το Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας που να δείχνει ότι γνωρίζετε την ελληνική γλώσσα.

Υπάρχουν άλλα Προγράμματα υποστήριξης;

Ο **Οργανισμός Εργατικής Εστίας** υλοποιεί προγράμματα υποστήριξης γυναικών για την εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής, τα οποία αφορούν την επιδότηση θέσεων φροντίδας παιδιών σε βρεφικούς και παιδικούς σταθμούς, καθώς και σε

2. Το ποσό σήμερα ορίζεται σε τουλάχιστον εξήντα χιλιάδες (60.000) ευρώ.

Σε ποιον φορέα πρέπει να ασφαλιστώ, όταν αρχίσω να εργάζομαι;

κέντρα δημιουργικής απασχόλησης παιδιών και παιδιών με ειδικές ανάγκες.

Περισσότερες πληροφορίες στα Κέντρα Διανομής, Αττικής και Περιφέρειας, του Οργανισμού Εργατικής Εστίας.

- Αν εργάζεστε ως **μισθωτή**, πρέπει να εγγραφείτε στο Μητρώο Ασφαλισμένων του Ι.Κ.Α. και να σας δοθεί ένας Αριθμός Μητρώου Ασφαλισμένου (Α.Μ.Α.).
- Αν εργάζεστε ως **ελεύθερη επαγγελματίας**, θα πρέπει υποχρεωτικά να ασφαλιστείτε στον Οργανισμό Ασφάλισης Ελεύθερων Επαγγελματιών (Ο.Α.Ε.Ε.), αφού πρώτα εγγραφείτε στο Μητρώο του ασφαλιστικού φορέα, στον οποίο εντάσσεται το επάγγελμά σας.
- Αν εργάζεστε ως αγρότισσα και αυτή είναι η κύρια εργασία σας, πρέπει να ασφαλιστείτε στον Οργανισμό Γεωργικών Ασφαλίσεων (Ο.Γ.Α.).

Τι πρέπει να γνωρίζω για το σύστημα υγείας στην Ελλάδα;

Οι μετανάστες/-τριες που μένουν νόμιμα στην Ελλάδα έχουν ίσα δικαιώματα σε ότι αφορά την πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας και πρόνοιας, οι οποίες παρέχονται από το ελληνικό κράτος.

Για να έχετε ισότιμη πρόσβαση με τους/τις Έλληνες/-ίδες πολίτες στις υπηρεσίες που παρέχονται από το Εθνικό Σύστημα Υγείας (Ε.Σ.Υ.), χρειάζονται τα εξής:

- Άδεια διαμονής.
- Κοινωνική ασφάλιση.

Ανάλογα με το φορέα κοινωνικής ασφάλισης, στον οποίο ανήκετε, το είδος και οι προϋποθέσεις ιατροφαρμακευτικής και νοσοκομειακής περίθαλψης είναι διαφορετικές.

Πού μπορώ να απευθυνθώ για ιατρικές εξετάσεις ή για οποιοδήποτε άλλο θέμα υγείας;

Για εξετάσεις και ιατρικούς ελέγχους οι υπηρεσίες είναι οι εξής:

- Κέντρα υγείας.
- Εξωτερικά ιατρεία νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ.
- Ιατρεία του Ι.Κ.Α.
- Γιατροί και διαγνωστικά κέντρα συμβεβλημένα με το ασφαλιστικό σας ταμείο.

Για όλες τις παραπάνω υπηρεσίες χρειάζεται να έχετε βιβλιάριο υγείας, το οποίο θα λάβετε από τον ασφαλιστικό σας φορέα.

Σε περιπτώσεις επείγουσας και έκτακτης ανάγκης έχετε δικαίωμα να δεχτείτε όλες τις απαραίτητες ιατρικές υπηρεσίες σε δημόσια νοσοκομεία του Ε.Σ.Υ., χωρίς να έχει σημασία το καθεστώς της διαμονής και της ασφάλισής σας.

Εξαιρέσεις, επιπλέον, αποτελούν και ορισμένες ομάδες μεταναστών, όπως ανήλικα παιδιά, άτομα με αναπηρία και ασθενείς HIV/AIDS ή άλλων λοιμωδών νοσημάτων, όπου προβλέπεται δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη από δημόσια νοσοκομεία του Ε.Σ.Υ.

Προσφέρονται υπηρεσίες πρόνοιας στην Ελλάδα και από ποιους φορείς;

Σε επίπεδο κοινωνικής πολιτικής υπάρχουν φορείς και προγράμματα που πραγματοποιούνται σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο και προσφέρουν υπηρεσίες πρόνοιας σε μετανάστες/-τριες, οι οποίοι/-ες μένουν νόμιμα στην Ελλάδα.

Σε εθνικό επίπεδο οι κρατικοί φορείς που παρέχουν υπηρεσίες πρόνοιας είναι:

- οι Διευθύνσεις Κοινωνικής Πρόνοιας που βρίσκονται σε κάθε Νομαρχία,
- οι Δήμοι.

Εκτός από τους κρατικούς φορείς, ένα μεγάλο μέρος των υπηρεσιών υγείας και κοινωνικής πρόνοιας παρέχονται από μη κυβερνητικές (Μ.Κ.Ο.) και εθελοντικές οργανώσεις.

Σε ποιους φορείς μπορώ να απευθυνθώ για να μάθω την ελληνική γλώσσα;

Στο **Ινστιτούτο Διαρκούς Εκπαίδευσης Ενηλίκων (Ι.Δ.Ε.Κ.Ε.)**, το οποίο πραγματοποιεί το εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας ως δεύτερης σε εργαζόμενους Μετανάστες».

Σε άλλους φορείς με τέτοιες δραστηριότητες, όπως είναι:

- Οι Δήμοι,
- Φορείς παροχής συμβουλευτικής υποστήριξης,

Πού μπορώ να παρακολουθήσω προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης;

- Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (Μ.Κ.Ο.),
- Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Κ.Ε.Κ.) και
- Εθελοντικές οργανώσεις.

Προγράμματα εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας και στοιχείων της ελληνικής ιστορίας και του ελληνικού πολιτισμού, για την υπαγωγή στο καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος υλοποιούνται στα τμήματα μάθησης των Κέντρων Εκπαίδευσης Ενηλίκων (Κ.Ε.Ε.) της Γενικής Γραμματείας Εκπαίδευσης Ενηλίκων (Γ.Γ.Ε.Ε.) του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (ΥΠ.Ε.Π.Θ.)

Οι φορείς που υλοποιούν προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης είναι τα δημόσια και ιδιωτικά Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.).

Η κατάρτιση διαρκεί έως τέσσερα (4) εξάμηνα, εάν έχετε Απολυτήριο Λυκείου, και δύο (2) εξάμηνα εάν έχετε Απολυτήριο Γυμνασίου.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΦΟΡΕΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ³

ΥΠΟΥΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΕΠΟΠΤΕΥΟΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ	Σταδίου 27 & Δραγατσανίου 2, 10559 Αθήνα	τηλ.: 210 3223521-529, 3235610-619 3744000 site: www.ypes.gr
• Γενική Γραμματεία Ισότητας (Γ.Γ.Ι.)	Δραγατσανίου 8, Πλατεία Κλαυθμώνος, 10559 Αθήνα	τηλ.: 210 3315291-5 fax: 210 3315276 site: www.isotita.gr
• Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας (Κ.Ε.Θ.Ι.)	Χαρ. Τρικούπη 51 & Βαλτετσίου, 10681 Αθήνα	τηλ.: 210 3898000 fax: 210 3898079 site: www.kethi.gr
• Γενική Διεύθυνση Μεταναστευτικής Πολιτικής και Κοινωνικής Ένταξης	Ευαγγελιστρίας 2, 10563 Αθήνα	τηλ.: 210 3741016-18 fax: 210 3741239
• Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας Τμήμα Μετανάστευσης και Διοικητικών Μέτρων	Π. Κανελλοπούλου 4, 10177 Γουδί Π. Κανελλοπούλου 4, 10177 Γουδί	τηλ.: 210 6977000 fax: 210 6912661 site: www.ydt.gr τηλ.: 210 6977453, 6977465 fax: 210 6929516
• Ινστιτούτο Μεταναστευτικής Πολιτικής (Ι.Μ.Ε.Π.Ο.)	Χάρητος 46B, 10676 Αθήνα	τηλ.: 210 7255385-8 fax: 210 7255389 site: www.imepo.gr

3. Η καταγραφή και επικαιροποίηση του συγκεκριμένου καταλόγου πραγματοποιήθηκε το διάστημα Νοέμβριος-Δεκέμβριος 2007 και για το λόγο αυτό, είναι πιθανό κάποια στοιχεία να έχουν αλλάξει. Εν τούτοις, η παράθεση αυτών των χρήσιμων διευθύνσεων μπορεί να συμβάλει στην ανάζητηση αστοτής ενημέρωσης, στη δικτύωση των μεταναστών και στη διευκόλυνση των διαδικασιών ένταξής τους στην ελληνική κοινωνία. Για τη σύνταξη των κειμένων που αφορούν στην περιγραφή των δράσεων και υπηρεσιών των φορέων και οργανώσεων χρησιμοποιήθηκαν οι πληροφορίες που παρατίθενται στις ιστοσελίδες τους. Επίσης, για την επικαιροποίηση διενεργήθηκαν τηλεφωνικές επαφές για τα στοιχεία επικοινωνίας των φορέων. Την επικαιροποίηση του παραρτήματος ανέλαβαν οι: Αγγελική Μαστροκώστα και Ναυσικά Μοσχοβάκου.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ	Ακαδημίας 1, 10671 Αθήνα	τηλ.: 210 3681000, 3682000, 3683000 fax: 210 3681717 site: www.mfa.gr
• Γραφείο Ενημέρωσης Πολιτών	Στοά Δαβάκη Ακαδημίας 3, 10671 Αθήνα	τηλ.: 210 3682475-6 fax: 210 3682474
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ	Πειραιώς 40, 10182 Αθήνα	τηλ.: 210 5295000, 5295101, 5233111 fax: 210 5295137 site: www.ypakp.gr
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	Νίκης 5-7, Πλατεία Συντάγματος, 10180 Αθήνα	τηλ.: 210 3332000 fax: 210 3332130 site: www.mnec.gr
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ	Μεσογείων 96, 11527 Αθήνα	τηλ.: 210 7767000 fax: 210 7752782 site: www.ministryofjustice.gr
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ	Αριστοτέλους 17-19, 10433 Αθήνα	τηλ.: 210 5232820- 829, 5249010-19, 5232821, 5249011 fax: 210 5236047 site: www.ypyp.gr
• Γραφείο Εξυπηρέτησης Πολιτών	Αριστοτέλους 17-19, 10433 Αθήνα	τηλ./fax: 210 5239328

ΜΗ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ (Μ.Κ.Ο.)

ΦΟΡΕΙΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ & ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ-ΤΡΙΩΝ

Action Aid Ελλάς	Φαλήρου 52, 11741 Κουκάκι, Αθήνα	τηλ.: 210 9212321, 80111900800 fax: 210 9212376 e-mail: info-hellas@actionaid.org site: www.actionaid.gr/
Γιατροί του Κόσμου (ΓτΚ)	Σαπφούς 12, 10553 Αθήνα	τηλ.: 8011000100, 210 3213150 fax: 210 3213850 e-mail: info@mdmgreece.gr site: www.mdmgreece.gr
Διεθνής Αμνηστία Ελληνική Επιτροπή Αθήνα	Σίνα 30, 10672 Αθήνα	τηλ.: 210 3600628, 3631532 fax: 210 3638016 e-mail: info@amnesty.org.gr site: www.amnesty.org.gr
Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης (Δ.Ο.Μ.)	Δωδεκανήσου 6, 17402 Καλαμάκι	τηλ.: 210 9919040-45 fax: 210 9910914 e-mail: iomathens@iom.int site: www.iom.int
Δίκτυο Κοινωνικής Υποστήριξης Προσφύγων & Μεταναστών	Τσαμαδού 13, 10683 Εξάρχεια	τηλ.: 210 3813928 fax: 210 3830098, 3210561 e-mail: metanaston@diktio.org site: http://tsamadou13.gr